

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn 'duurzame productiemiddelen': spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert, te produceren. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV art.12) schrijft voor, dat in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering/ water, groen en gebouwen aan de orde worden gesteld. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft daar meer inzicht in. Per onderwerp wordt ingegaan op het beleidskader, voornemens voor de komende periode en de financiële consequenties voor de gemeente Steenberg.

Bouwkundig en civieltechnisch onderhoud accommodaties

Gebouwen

Er wordt onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van het vastgoed voor de langere termijn. Ook zal gekeken worden naar de duurzaamheid(ambities) en de mogelijk te treffen maatregelen bij de gebouwen.

In het kader van duurzaamheid en onderhoud wordt ook aandacht geschonken aan het energieverbruik, CO₂ uitstoot en financieel rendement van de duurzame maatregelen. Voor een aantal accommodaties kan dit grote technische en financiële consequenties hebben. Met dit inzicht zullen nieuwe afwegingen worden gemaakt voor onze vastgoedportefeuille. Een nieuwe systematiek zal worden toegepast voor de inspecties en meerjarenonderhoudsplannen.

Bouw en installatiedelen worden beoordeeld via een systematiek waarbij de diverse onderdelen worden voorzien van een conditiescore. Het college van B&W en de raad kan een gewenst onderhoudsniveau en meerjarenonderhoudsplannen vaststellen voor het gemeentelijk vastgoed.

In de begroting 2022-2025 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2022-2025 de geplande vervangingsinvesteringen.

De volgende bedragen worden voor 2022 - 2025 geraamd:

	2022	2023	2024	2025
Bouwkundig onderhoud	326.083	202.467	260.527	260.527
Investerings				
Vervangen badafdekking zwembad de Meermin	119.000			
Aanpassingen Blauwstraat	350.000			
Brandmeldinstallatie gemeenschapshuizen	14.000			
Spatscherm zwembad Aquadintel	12.100			
Pompinstallatie zwembad de Meermin	18.150			
Klimramen sporthal de Buitelstee	36.300			
Kassasysteem Aquadintel/ de Meermin	12.000			
Aanpassingen Renessestraat 1		143.250		
Vervanging zwembadfolie de Meermin			176.000	
Totaal	561.550	143.250	176.000	

Sportparken

Het beheer en onderhoud van de sportvoorzieningen dient gericht te zijn op duurzame instandhouding van de (voldoende) kwaliteit van de voorzieningen. Het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties bestaat zowel uit het reguliere onderhoud als uit de vervanging en renovaties. De benodigde middelen om de beoogde werkzaamheden uit te kunnen voeren, die

voortvloeien vanuit de planningen, zijn opgenomen in de begroting. Vanuit bezuinigingsoogpunt zijn afgelopen jaren diverse taken overgedragen aan de verenigingen.

Naast een programmatische aanpak van het noodzakelijk onderhoud zullen de gegevens er ook toe leiden dat de werkelijke kosten van onze accommodaties beter in beeld komen zodat in beleidsmatige zin in een vroegtijdig stadium strategische keuzes gemaakt kunnen worden. Afhankelijk van ruimtelijke ontwikkelingen en/of gewenste verbeteringen aan een park, zullen er “natuurlijke momenten” ontstaan voor deze strategische keuzes.

In de begroting 2022-2025 zijn de budgetten voor de geplande onderhoudswerkzaamheden opgenomen en op de investeringsstaten 2022-2025 de geplande vervangingsinvesteringen. De volgende bedragen zijn voor 2022 - 2025 geraamd:

Onderhoud sportparken	2022	2023	2024	2025
Onderhoud	19.670	49.695	11.429	11.429
Investeringen				
Vervangen topplaag tennispark Nieuw-Vossemeer	40.000			
Toegangspad sportpark Seringenlaan	95.000			
Vervangen topplaag sportpark Welberg		175.000		
Vervangen topplaag sportpark Seringenlaan			175.000	
Vervanging topplaag sportpark Kruisland				175.000
Totaal	135.000	175.000	175.000	175.000

Vervanging toplagen

Jaarlijks wordt specialistisch onderhoud uitgevoerd aan de kunstgrasvelden om deze in optimale conditie te houden. Hiermee wordt kwaliteit geborgd, optimale bespeelbaarheid, technische eigenschappen en wordt de technische levensduur verlengd. Er zal onderzoek worden gedaan naar de technische conditie van de kunstgrasvelden, zodat er onderbouwde keuzes gemaakt kunnen worden.

Integraal beheerkader openbare ruimte 2022-2025

Aanleiding en doel.

In 2016 zijn de beheerplannen voor wegen, groen, openbare verlichting en kunstwerken voor de periode 2017-2021 vastgesteld. In de afgelopen jaren is het beheer van deze assets (kapitaalgoederen) in Steenbergen volgens deze kaders ingevuld. Deze plannen hebben echter een looptijd tot en met 2021 en zijn voor de komende planperiode 2022-2025 geactualiseerd. Gelijktijdig zijn hierbij de integrale kaders voor het beheer van de openbare ruimte vastgelegd.

Het integraal beheerplan openbare ruimte beschrijft de ambities voor het beheren van de openbare ruimte van onze gemeente Steenbergen. Deze ambities zijn vertaald naar de assets en vastgelegd op de assetsheets (beheerplannen) voor de komende vier jaar (periode 2022-2025). Het doel hiervan is om eenduidig de kaders voor het beheer van de openbare ruimte vast te leggen op basis van het huidige beleid. Daarnaast wordt een koppeling gelegd met andere opgaven in de openbare ruimte zoals het Gemeentelijk verkeer en vervoersplan (GVVP), het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) en het beleidskader duurzaamheid 2021-2022 en uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2022.

Met deze kaders wordt duidelijkheid verschaft over de ambitie, het areaal, het eerder vastgestelde kwaliteitsniveau en de kosten van de gemeentelijke assets. Hiermee wordt tevens het benodigde inzicht met betrekking tot het onderhoud van de kapitaalgoederen aan de provincie Noord-Brabant gegeven.

Planmatig en professioneel beheer

Het beheer en onderhoud vindt planmatig en procesmatig plaats. De bestaande assets in de fysieke leefomgeving moeten duurzaam in stand worden gehouden. De ambities en eerder vastgesteld beleid in onze gemeente is vertaald in een programma per asset. Deze zijn berekend op basis van actuele en correcte beheerdata en informatie. Op basis van dit programma vindt de vertaling naar een integraal programma plaats. Vervolgens vindt de voorbereiding van beheer - en onderhoudsprojecten plaats en worden deze projecten gerealiseerd. De resultaten buiten en de voortgang van de processen worden regelmatig gemonitord. Regelmatig vindt evaluatie plaats gericht op het voortdurend verbeteren van beheerprocessen en prestaties.

Vertaling in planniveaus

Om grip en sturing te houden is er binnen het beheer van de leefomgeving sprake van plannen op verschillende niveaus:

- In het integraal beheerkader openbare ruimte wordt het onderhoud en beoogde kwaliteitsniveau voor de assets (wegen, openbare verlichting, kunstwerken en openbaar groen) voor een langere periode vastgelegd. Het beheerkader is financieel doorgerekend voor een periode van 10 jaar.
- In een beheerplan (assetsheet) leggen we per asset het beheer en onderhoud vast voor een periode van 4 jaar en de kosten van het beheer opnieuw doorgerekend. Hierbij wordt ingegaan op de afbakening, het areaal, de huidige kwaliteit, beleving en waardering, beleidsdoelen en ambities, strategie, financiën en risico's en aandachtspunten en acties.
- Het integraal meerjarenprogramma maakt de planning van de projecten in de tijd inzichtelijk. Hierbij vindt integrale afstemming plaats tussen de opgaves van de verschillende assets en andere (externe) ontwikkelingen. Het integraal meerjarenprogramma (planning) heeft een doorkijk van minimaal 4 jaar en wordt 2 keer per jaar herijkt.

Basis op orde

De gemeente werkt aan professioneel en planmatig beheer van de assets. Komende jaren brengen we de basis hiervoor verder op orde.

Areaalgegevens op orde

Om goed te kunnen beheren is een actueel, betrouwbaar en compleet inzicht in de arealen van de verschillende assets van belang. Komende periode werken we aan het verder op peil brengen van deze basisinformatie. Hierbij hebben we aandacht voor de interne werkprocessen en mutatieverwerking.

Inzicht in actuele kwaliteit

We bewaken de kwaliteit van de assets met periodieke en planmatige inspecties, monitoring en toezicht. Daarnaast zijn bewoners belangrijke ogen en oren bij het beheer. Meldingen vormen eveneens input om zo nodig bij te sturen op de onderhoudskwaliteit.

Beheerplan (asset) Wegen 2022-2025

Het beheerplan (assetsheet) wegen omvat het beheer en onderhoud van alle openbare wegen in de gemeente Steenberg. De scope omvat alle verhardingen, half verhardingen en onverharde wegen. Buiten de scope valt het wegmeubilair, zoals bebording en bewegwijzering en het verzorgend onderhoud zoals straatvegen, onkruidbestrijding en gladheidsbestrijding. Het beheerplan is geldig voor de planperiode 2022 tot en met 2025.

Beheerstrategie

De beheeruitgangspunten en ambities vertalen zich in de volgende beheerstrategie:

Klein onderhoud

- Het betreft het repareren van schades van beperkte omvang.
- Het betreft plaatselijk onderhoud en herstel aan de verharding om de veiligheid en kwaliteit te waarborgen.
- Plaatselijk onderhoud en herstel van onverharde wegen zoals schaven en vullen.
- Klein onderhoud wordt uitgevoerd door een ondersteunend team (WVS) van de buitendienst op basis van klachten en meldingen en door aannemers op basis van een klein onderhoudsopname die gelijktijdig met de periodieke weginspecties wordt uitgevoerd.

Groot onderhoud en vervanging

Betreft het repareren van schades van een grote omvang.

- Groot onderhoud vindt planmatig plaats naar aanleiding van periodieke weginspecties.
- Als de kwaliteit van de verharding de ondergrens van het vastgestelde ambitieniveau heeft overschreden of op korte termijn gaat overschrijden dan wordt er onderhoud ingepland. Ook integrale afstemming met andere disciplines speelt daarbij een rol.
- Bij einde levensduur wordt nieuw materiaal aangebracht met een nieuwe fundering (rehabilitatie).

Bij het onderhoud van asfaltverhardingen wordt geen vervangingsmaatregel (rehabilitatie) meer aan het eind van de levensduur gepland. Er wordt zo lang mogelijk “eeuwigdurend onderhoud” gepleegd. Wanneer de beheerder op een gegeven moment bij specifieke situaties toch over moet gaan tot vervanging van de asfaltverharding wordt hiervoor een aanvullend investeringsvoorstel gedaan met een afschrijving in 25 jaar.

Realisatie

Binnen het integraal meerjarenprogramma wordt gewerkt met een jaar- en een méérjarenplanning. Er wordt volgens de gebiedsgerichte aanpak gewerkt. Van een gebied wordt samen met de inwoners, dorpsraden en andere belanghebbenden een zgn. “leefbaarheidsscan” gemaakt. Hierbij wordt verder gegaan dan alleen het onderhoud. Niet alleen alle facetten van de openbare ruimte onder en boven de grond komen hierbij aan bod, ook wordt gekeken naar aspecten als (verkeers)veiligheid, parkeergelegenheid, het feitelijk grondgebruik in relatie tot de eigendomssituatie en klimaatadaptatie. Dit betekent wel dat planvorming een langere doorlooptijd kent. Daarnaast worden werkzaamheden zoveel mogelijk gebundeld en in de markt geplaatst. In het nabije verleden is gebleken dat de marktwerking optimaal wordt benut.

Wegbeheer en reconstructies

In de openbare ruimte hebben we het afgelopen jaar, d.m.v. enquêtes, de eerste informatie opgehaald bij de bewoners. Het is gebleken dat hier waardevolle informatie uit komt om zo de eerste ontwerp varianten op te stellen. Daarnaast zullen, zodra de maatregelen het weer toelaten, zoveel als mogelijk inloopsessies met bewoners georganiseerd worden. De input die onze inwoners leveren wordt dankbaar gebruikt bij het tot stand komen van het plan. De richtinggevende planvorming, zoals we die in 2020 ingezet hebben, continueren we in 2022. Zodat onze inwoners daar een keuze kunnen maken uit een aantal varianten. Gebleken is dat dit voor onze inwoners meer houvast geeft dan het uitgaan van een compleet blanco situatie. Daarnaast wordt daarbij direct duidelijk wat de randvoorwaarden zijn van het betreffende plan.

De projecten waaraan in 2022 wordt gewerkt zijn:

Zuid fase 4 voorbereiding Oudlandsestraat (Steenbergen), voorbereiding herinrichting Westdam en Kromme Elleboog (Steenbergen), voorbereiding herbestrating, Binnenvest, David van Orliestraat (Steenbergen), voorbereiding Steenbergseweg (Dinteloord), herbestrating Blauwstraat, reconstructie Oosterstraat (Dinteloord), Oostzijstraat Dinteloord), het eerste gedeelte Westzijstraat (Dinteloord), klein onderhoudsbestek asfalt onderhoud buitenwegen en de voorbereiding en aanbesteding raamcontracten klein onderhoud openbare ruimte.

Voor de uitvoering van groot onderhoud is een jaarlijkse storting in de voorziening wegen benodigd van € 1.684.189 Voor de vervanging van wegen is een investering van € 821.313 benodigd welke wordt afgeschreven in 25 jaar. Verder is er voor klein onderhoud € 270.000 benodigd.

	2022	2023	2024	2025
Groot onderhoud wegen	2.187.293	1.714.991	1.795.793	2.255.067
Klein onderhoud wegen	270.000	270.000	270.000	270.000
Investeringen vervanging wegen	821.313	652.427	267.854	268.237

Beheerplan (asset) Kunstwerken 2022-2025

Het beheerplan (assetsheet) kunstwerken is gericht op het beheer en onderhoud van de civieltechnische kunstwerken in de gemeente Steenbergen. De scope omvat onder andere bruggen, keermuren, beschoeiingen, steigers, duikers en overige objecten. Het beheerplan is geldig voor de planperiode 2022 tot en met 2025.

Beheerstrategie

De beheeruitgangspunten en ambities vertalen zich in de volgende beheerstrategie:

Klein onderhoud

Het klein of regulier onderhoud zijn dagelijkse onderhoudswerkzaamheden welke bedoeld zijn om de duurzaamheid van de kunstwerkonderdelen te verbeteren. Voorbeelden van maatregelen die onder klein onderhoud vallen zijn:

- Conserveren / schilderen van leuningen;
- Plaatselijk herstel (hout)constructies;
- Reinigen van hemelwaterafvoeren.

Groot onderhoud

Het uitvoeren van groot onderhoud is bedoeld om de civieltechnische kunstwerken technisch gezien veilig en functioneel te houden. Daarnaast bevorderen maatregelen die onder groot onderhoud vallen de duurzaamheid van de constructie of constructieonderdelen. Groot onderhoud wordt uitgevoerd op basis van inspecties en/of nader onderzoek. Voorbeelden van maatregelen die onder groot onderhoud vallen zijn:

- Vervangen van constructieonderdelen;
- Groot onderhoud aan metselwerk en voegen.

Vervanging

Op het moment dat (alleen) onderhoud niet afdoende of rendabel is om de veiligheid te kunnen garanderen, dient een kunstwerk gerenoveerd of geheel vervangen te worden. Dit kan technische maar ook financiële redenen hebben.

- De technische levensduur varieert per materiaalsoort van de hoofddraagconstructies. Deze varieert van 30 jaar tot 90 jaar;
- Het advies voor grootschalige renovatie wordt altijd afgewogen tegen het geheel vervangen van een kunstwerk. Op basis van inspectieresultaten en nader onderzoek wordt een weloverwogen keuze gemaakt.

Monitoring

Het inspecteren van civieltechnische kunstwerken is zeer belangrijk. Door gestructureerd en systematisch inspecties uit te voeren wordt afname van de kwaliteit tijdig gesignaleerd. Om de veiligheid te waarborgen en meerjarenonderhoudsplanningen te actualiseren zijn inspecties noodzakelijk. De gemeente Steenbergen hanteert hiervoor verschillende soorten inspecties met verschillende frequenties:

- Als basis wordt uitgegaan van een 5-jaarlijkse inspectiecyclus. Op basis van de inspectieresultaten kan worden besloten tot het uitvoeren van nader onderzoek (zoals materiaalonderzoek). De houten kunstwerken zijn relatief oud. Deze kunstwerken worden jaarlijks geschouwd en de inspectiefrequentie wordt verhoogd naar eens per 3 jaar;
- Bij nieuw aangelegde civieltechnische kunstwerken wordt een nul-inspectie uitgevoerd. Hierbij worden de vaste gegevens zoals onderdelen en materialen geregistreerd.

Op dit moment wordt voor de grotere kunstwerken een beschouwing constructieve veiligheid uitgevoerd. Omdat het gaat om een omvangrijke taak wordt dit gedurende 5 jaar uitgevoerd.

Realisatie

Naast de reguliere werkzaamheden wordt in 2022 gewerkt aan de volgende projecten: De brug Gagelweg (buitengebied), vervangen grondkeringen Zuidwal en Ravelijnstraat, vervangen grondkeringen Middenwal, vervangen stuw Solmsbolwerk (allen Steenbergen) en aanleginrichtingen Lijsterbeslaan (Nieuw Vossemeer).

Voor de 2022 bedragen de herstellkosten € 72.700 de groot onderhoudskosten bedragen € 158.500 en de vervangingsinvesteringen bedragen € 1.456.700. De vervangingsinvesteringen zijn afgeschreven in 30 en 60 jaar.

	2022	2023	2024	2025
Herstellkosten	72.700	58.300	57.500	52.500
Groot onderhoud	158.500	4.300	50.300	43.200
Investeringen kunstwerken	1.456.686	484.666	-	189.533

Beheerplan (asset) Openbare verlichting 2022-2025

Het beheerplan (assetsheet) openbare verlichting is gericht op het beheer en onderhoud van openbare verlichting in de gemeente Steenbergen. De asset omvat alle masten, armaturen, lampen en kabels. Buiten de scope valt sportveldenverlichting, verkeersregelininstallaties, lichtreclame en onderdelen welke aan lichtmasten hangen zoals camera's, banners, bloembakken, feestverlichting, vlaggen en bebording. Het beheerplan is geldig voor de planperiode 2022 tot en met 2025.

Beheerstrategie

De beheeruitgangspunten en ambities vertalen zich in de volgende beheerstrategie:

Onderhoud

- Er wordt zowel preventief als correctief onderhoud uitgevoerd om de openbare verlichting op orde te houden. Het preventief onderhoud is gericht op het 2 keer per jaar schouwen van de verlichting langs doorgaande wegen en industrieterreinen. Het correctief onderhoud is gericht op het herstellen op basis van klachten en meldingen, de schouw en eigen constatering. Storingen worden over het algemeen binnen 5 werkbare dagen opgelost.
- Onderhoudswerkzaamheden zijn uitbesteed binnen een meerjarig onderhoudscontract. Dit contract loopt tot en met 2022 met een optie op verlenging tot en met 2025.
- Het verhalen van schades als gevolg van aanrijdingen en vandalisme is een complex en tijdrovend proces en is daarom ondergebracht in een contract met NODR.

Vervanging

- Voor het vervangen van masten wordt een technische levensduur gehanteerd van 40 jaar.
- Voor het vervangen van armaturen wordt een technische levensduur van 20 jaar gehanteerd.
- In de komende jaren wordt bij de gebiedsgerichte aanpak (projecten) de resterende verouderde verlichting (5%) vervangen door ledarmaturen.

Monitoring

- Binnen het onderhoudscontract wordt 2 keer per jaar geschouwd langs doorgaande wegen en industrieterreinen.
- Voor de overige gebieden in Steenberg en vindt er monitoring plaats vanuit de registratie van klachten en meldingen en eigen constatering.

Databeheer

- Een onderhoudsbedrijf voert de operationele beheertak van de openbare verlichting uit.
- In een beheersysteem (Ireal), worden door het onderhoudsbedrijf de storingsafhandeling, onderhoud en mutaties verwerkt.

Realisatie

Naast de reguliere werkzaamheden wordt in 2022 gewerkt aan de gebiedsgerichte projecten zoals genoemd in de asset wegen en daarnaast worden een aantal masten en armaturen vervangen in het centrum van Steenberg en.

Voor de 2022 bedragen de investeringskosten voor vervanging en uitbreiding € 126.038 afschrijving masten in 40 jaar en de armaturen in 20 jaar. De kosten voor onderhoud en innovatie bedragen in 2022 € 136.500 waarvoor een jaarlijkse storting in de voorziening wordt gedaan van € 1.204.

	2022	2023	2025	2025
Onderhoud, replace	136.500	136.500	136.500	136.500
Energiekosten	85.000	85.000	85.000	85.000
Investerings vervanging armaturen	42.932	35.465	153.061	165.505
Investerings vervanging masten	83.106	11.589	31.561	104.040

Riolering

Tegelijk met de wegen is het onderhoud aan riolering belangrijk voor het op waarde houden van het geïnvesteerd vermogen en het op peil houden van de gebruiksfunctie.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Steenberg en 2020-2023 is in de raadsvergadering van 24 september 2020 vastgesteld door de raad. In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2020-2023 geeft de gemeente Steenberg en aan hoe invulling wordt gegeven aan de zorgplichten afval-, hemel- en grondwater en aan de wijze waarop we inspelen op het veranderende klimaat. De belangrijkste functie van de riolering is zorgen voor een goede volksgezondheid. Doordat al het huishoudelijk afvalwater wordt afgevoerd, krijgen dodelijke ziektes geen kans om zich te verspreiden. Als bijvangst zorgt de riolering voor droge voeten en een schoner milieu. Vanuit de Wet milieubeheer en de Waterwet heeft de gemeente de wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. In het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) formuleert de gemeente hoe zij deze zorgplichten invult en bekostigt. Het gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) is het beleidsplan dat op hoofdlijnen de invulling van de gemeentelijke watertaken weergeeft. Door middel van het vGRP leggen we vast wat we willen bereiken en wat de rol van burgers en bedrijven is ten aanzien van afval-, hemel-, en grondwater. In het verlengde hiervan hebben we de ambitie om, binnen de reikwijdte van de zorgplichten, bij te dragen aan gemeenschappelijke doelen zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid en een gezonde leefomgeving.

Dit GRP 2020-2023 is het resultaat van een gezamenlijk planvormingsproces binnen de Waterkring West en vormt de basis voor structurele samenwerking binnen onze regio. Deelnemers aan dit traject zijn Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Steenbergen, Woensdrecht, Waterschap Brabantse Delta, Brabant Water en Evides. Deze samenwerking is een uitwerking van de afspraken van het Nationaal Bestuursakkoord Water. Er is gestreefd naar zoveel mogelijk uniforme beleidsuitgangspunten binnen het samenwerkingsverband, waarbij er nog wel ruimte is voor de zogenaamde couleur locale.

Bij het opstellen van het vGRP hebben de drie K's (kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid) centraal gestaan en voegen daar een vierde k aan toe. De 'k' van klimaatadaptatie. Door dit vGRP zoveel mogelijk gezamenlijk op te stellen met de Waterkring West is het de bedoeling dat op termijn meer doelmatigheidswinst wordt behaald. Door van elkaar te leren en in de toekomst meer zaken gezamenlijk op te pakken zullen de kosten/lasten minder hard stijgen, zal de kwaliteit stijgen en de kwetsbaarheid verminderen.

Voor de planperiode van het GRP 2020-2023 is gekozen voor een termijn van 4 jaar. Deze termijn is bewust gekozen zodat in elke raadsperiode het gemeentebestuur een besluit kan nemen over het beleid en zo nodig bij kan sturen. Voor de financiële toetsing houden we vast aan de jaarlijkse evaluatie om de ontwikkeling van de rioolheffing te monitoren.

Om te voldoen aan de zorgplicht voor het afvalwater, is ook in 2022 onderhoud en renovatie aan onder andere de riolering en (druk)gemalen gepland. Verder worden er nog verbeteringsmaatregelen uitgevoerd aan de gemeentelijke riolering. Deze zijn nodig om de kans op wateroverlast te verkleinen en om de kwaliteit van het oppervlaktewater te bevorderen. Uiteraard wordt bekeken waar het uitvoeringsprogramma voor de riolering aansluit op overige geplande werkzaamheden in de openbare ruimte.

Locaties waar onder andere riolering wordt vervangen (gedeeltelijk), gerelined, verbeterd of ontkoppeld of gerepareerd zijn:

Steenbergseweg Dinteloord (Voorbereiding renovatie ontkoppelen) 2021/2022.

Wouwsestraat (onderzoek ontkoppeling ter hoogte van de Zuidwal). Wouwsestraat, Jan van Bruhezestraat relining of vervangen 2021 afhankelijk uitkomst onderhoud wegen.

Rioolrenovatie diverse rioolstrengen vervangen / relinen:

Langeweg Kruisland (Er is een onderzoek gedaan naar de maatregelen aan het stamriool, deze dient gerelined te worden), Ruitersallen, Veerweg, David van Orliensstraat, Frederiksbolwerk, Rozemarijnstraat in Steenbergen, Philip Willemstraat, Kloosterstraat, Voorstraat, Julianastraat in Nieuw-Vossemeer en Vierlinghstraat in Kruisland uitvoering 2020/2021.

Deelreparaties: vanuit de beoordelingssystematiek KIC-HKF zijn er circa 120 locaties waar rioolreparatie nodig is. In deze locaties wordt renovatietechniek hoedliners, deelliners toegepast. 2020/2021.

Steenbergen: Oudlandsestraat: in de planvorming voor de herinrichting 2022 worden de mogelijkheden onderzocht om het hemelwaterriool los te koppelen, om zo wateroverlast in de aangrenzende straten tussen de Franseweg en Oudlandsestraat te voorkomen.

De Heen: Langeweg: er is in 2021 een studie gedaan naar mogelijkheden om hemelwater vast te houden, te bergen of middels een hemelwaterriool af te voeren. Dit zal vertaald worden naar de meest passende oplossing in 2022/2023. Er is wel een noodmaatregel genomen in 2020.

Vervanging/renovatie gemalen: nog uit te voeren in 2020 BBB Solmsbolwerk, Zuideinde, Besturing Voorstraat, Besturing Stadshillen.

2021 Renovatie pompen leidingwerk en besturing Karel Doormanstraat. Randvoorzieningen worden gerenoveerd aan de BBB Van Andelstraat Steenbergen en BBB Brugweg Kruisland.

2021 Van de gemalen Kareldoormanstraat, De Wieken en De Omloop in Dinteloord, De gemalen 't Wit Hekke, Veerweg, Veerweg Camping en Hogendijk in Nieuw Vossemeer, en de gemalen Hoogstraat, Havenpad, Kade, Julianastraat, Westhavendijk nieuw, Westhavendijk, Zoekweg, Stadshillen, Noorddonk en de Westhavendijk 70 in Steenberg en zullen de N.A.P. maten worden ingesteld om zo eenduidig het gehele areaal te kunnen monitoren en sturen.

De upgrade van de hoofdpostgemalen *Aquaview++* naar AQV X, met deze X versie kunnen wij beter op risico sturen en monitoren bij wateroverlast in 2021/2022.

Projecten Waterkring West 2022

Er wordt in samenwerking met Waterkring west uitvoering gegeven aan de plannen uit het vGRP. Uniforme analyse grondwatermeetnet, gezamenlijk beheer en onderhoud grondwatermeetnet, klimaatadaptatie in relatie tot hydraulisch functioneren van rioolstelsels, incidentenplan voor de riolering, project digitale informatieverwerking, permanente samenwerking gegevensbeheer, project: Inzicht Financiën (Hier is sprake van wijziging van de projectaanpak en zal de doorlooptijd van het project Julianastraatoject wijzigen), project: Meten en Monitoren Waterkring West fase2, project Meten en Monitoren gezamenlijk meet-databasebeheer (SWWB), risicogestuurd beheer/asset management riolering, beheer/ onderhoud gemalen en persleidingen fase 2, opstellen handboek Gemalen en Persleidingen(HIOR), kennisdeling en inrichting Hoofdpost Onderhoud watersystemen (maaïen en baggeren). Project Analyse personele kwetsbaarheid (Rioned), Project Samenwerken in de ondergrond, Project regionale klimaatdialoog (klimaatreis).

Op de investeringsstaten 2022 - 2025 zijn voor vervangings- en verbeteringsmaatregelen de volgende bedragen opgenomen:

	2022	2023	2024	2025
Vervangen gemalen riolering	54.500	63.000	61.200	61.200
Vervangen riolering	1.694.732	1.594.732	1.594.732	1.597.732
Verbetering riolering	200.000	200.000	200.000	200.000
Vervanging randvoorziening	19.000	27.000	17.000	54.000

Beheerplan (asset) Groen 2022-2025

Het beheerplan (assetsheet) groen omvat het beheer en onderhoud van het openbaar groen in de gemeente Steenberg. De scope omvat alle bomen, beplantingen en grassen op openbaar terrein. Het gaat hierbij om het vervangend groenonderhoud. Niet tot de scope behoort het groen op (sport)accommodaties en begraafplaatsen. Het beheerplan is geldig voor de planperiode 2022 tot en met 2025.

Beheerstrategie

De beheeruitgangspunten en ambities vertalen zich in de volgende beheerstrategie:

Onderhoud

Binnen het onderhoud van beplantingen en grassen wordt er onderscheid gemaakt tussen de volgende type onderhoud:

- Dagelijks onderhoud: dit zijn over het algemeen dagelijks repeterende en verzorgende onderhoudsmaatregelen zoals onkruidbestrijding, gazon maaïen, bladharken en zwerfvuul verwijderen.
- Technisch onderhoud: dit zijn werkzaamheden van minder repeterende aard en worden vaak één keer in de zoveel jaar uitgevoerd. Voorbeelden van technisch onderhoud zijn het terugzetten, snoeien en inboeten van beplantingen.

Bij de vaststelling van het groenbeheerplan in 2016 is gekozen is voor kwaliteitsniveau B voor al het openbaar groen. Uitzondering daarin zijn de centrumlocaties en begraafplaatsen. Hier is

gekozen voor kwaliteitsniveau A. In het geactualiseerde beheerplan worden deze kwaliteitsniveaus gecontinueerd.

Onder het onderhoud van bomen vallen de volgende werkzaamheden (dagelijks- en technisch onderhoud)

- Verzorgen: onder het verzorgend onderhoud vallen werkzaamheden zoals onkruidbestrijding bij de boomspiegel, het maaien rondom bomen en het verwijderen van stamschot en wortelopslag;
- Snoeien: het snoeien van bomen is gericht op de veiligheid en de duurzame instandhouding van een gezonde kroon. Voorbeelden hiervan is het snoeien van bomen voor het garanderen van veilige doorrijhoogtes en het begeleiden van jonge bomen naar volwassen fase;
- Bestrijden ziektes en plagen: dit onderdeel gaat over het bestrijden van de meest voorkomende ziekten en plagen. Hieronder vallen werkzaamheden zoals het bestrijden van de lepziekten en het bestrijden van de eikenprocessierups;
- Watergeven: door klimaatverandering nemen periodes met extreme droogte toe. Hierdoor is extra water geven aan (jonge) bomen noodzakelijk om zo de duurzame instandhouding van het bomenbestand intact te houden;
- Overige maatregelen: onder overige maatregelen vallen speciale (herstel)maatregelen zoals het opnieuw planten van bomen na uitval en het herstellen van stormschades.

Vervanging

Groen is levend materiaal, waarvan de levensduur eindig is. Vervanging van groen vindt plaats aan het einde van de levensduur. Wanneer dat moment is blijkt uit de praktijk, aan hand van inspecties en monitoring. Dit hangt af van de soort beplanting en de plaatselijke omstandigheden. Uitgangspunt is een gemiddelde theoretische levensduur (in jaren). Alleen als het openbaar groen aan vervanging toe is en er zijn binnen vijf jaar geen gebiedsgerichte plannen, dan wordt het groen sectoraal aangepakt. Door een gebiedsgerichte aanpak toe te passen wordt voorkomen dat groen voortijdig vervangen dient te worden. Hierdoor komt de praktische vervangingscyclus niet overeen met de theoretische vervangingscyclus. Als dit gesignaleerd wordt dan zullen er extra financiële middelen nodig zijn om het plan uit te voeren.

Inspectie en monitoring

Momenteel vindt er alleen een jaarlijkse schouw plaats door de buitendienst waarbij per wijk bepaald wordt waar de aandachtspunten zitten. Er vindt dus geen structurele monitoring plaats op het gebied van de kwaliteit van het openbaar groen. Komende planperiode gaan we in samenwerking met de wijkteams de kwaliteit van het openbaar groen structureel meten.

Als boomeigenaar heb je een zorgplicht. Dit betekent dat er aantoonbaar goede zorg wordt besteed aan bomen om te voorkomen dat ze anderen schade toebrengen. Een goed instrument om de zorg in relatie tot veiligheid aan te pakken is een VTA-inspectie. Dit is een visuele inspectie waarbij bomen worden gecontroleerd. Gemeente Steenberghe hanteert hierbij de volgende frequentie:

- Bomen tussen de 0 en 15 jaar oud: 1 keer per 5 jaar;
- Bomen ouder dan 15 jaar: 1 keer per 3 jaar;
- Attentiebomen: jaarlijks.

Plan van aanpak / realisatie

Jaarlijks wordt er een werkprogramma opgesteld waaraan uitvoering zal worden gegeven. Deze wordt opgesteld aan de hand van de volgende indeling;

Gebiedsgerichte projecten conform integrale meerjarenplanning.

Groen dat aan vervanging toe is onder andere door ziekte / aantasting, afnemende kwaliteit en waar geen gebiedsgerichte aanpak gaat plaatsvinden in de komende 5 jaar (individuele projecten).

De locaties waar in 2022 o.a. aan wordt gewerkt zijn:

Dinteloord: Pinas (nieuwbouw)

Steenbergen: Watertorenweg, Krommeweg (Levensbos) Buiten de Veste (Het avontuur), David van Orliestraat, Stadspark, Oudlandsestraat, Middenwal-Frederiksbolwerk, Oosterstraat

Nieuw Vossemeer: Burgemeester Catshoeklaan, Julianastraat
Algemeen: Entrees/Rotondes (Reinierpolder, Engelseweg), uitbreiding bomenbestand.

Openbaar groen buiten de kom

Het openbaar groen buiten de kom bestaat hoofdzakelijk uit wegbermen en bomen. Ten aanzien van de bomen in het buitengebied wordt een scan gemaakt van de kwaliteit. Op basis hiervan worden vervangingsplannen opgesteld. Diversiteit dient aangebracht te worden om een duurzaam bomenbestand te krijgen en te behouden.

Wat de wegbermen in het buitengebied betreft, is er in 2021 gestart met de uitvoering van ecologisch maaibeheer. Deze uitvoering vindt plaats in samenwerking met Waterschap Brabantse Delta. In 2022 wordt het huidige bestek geëvalueerd en waar nodig aangepast. Door de overstap van het oude maaibeheer naar het nieuwe ecologische maaien is er veel veranderd in de beleving. Daarom wordt aan de hand van een inventarisatie en de binnen gekomen meldingen het huidige bestek aangepast om zo overlast in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.

Voor de uitvoering van de gebiedsgerichte projecten is voor 2022 een investering benodigd van € 113.629 af te schrijven in 25 jaar. Voor de bomen in het buitengebied is voor 2022 een investering benodigd van € 60.000,- af te schrijven in 60 jaar. Voor de individuele projecten is voor 2022 een investering benodigd van € 95.000 af te schrijven in 25 jaar.

	2022	2023	2024	2025
Meerjarenplanning gebied- gerichte projecten	113.629	205.442	97.891	235.228
Individuele projecten inclusief scrum	95.000	95.000	95.000	95.000
Bomen buitengebied	60.000	60.000	60.000	60.000

Watergangen

Groot onderhoud waterbodems

Het waterschap Brabantse Delta en de gemeente staan aan de lat voor het groot onderhoud van de watergangen in het stedelijk gebied. Het zogenaamde baggeren is een maatregel om een zo goed mogelijke doorstroming te realiseren en te behouden en draagt bij aan de verbetering van de waterkwaliteit.

Naast de watergangen die waterschap Brabantse delta in beheer en onderhoud heeft, heeft de gemeente ook een aantal grotere watergangen in beheer en onderhoud. Voor de watergangen waar het waterschap verantwoordelijk voor is, staat de gemeente aan de lat voor de ontvangstplicht. Voor de eigen watergangen voor de totale werkzaamheden.

Baggerbeheerplan Stedelijke Water 2019-2026

In het baggerbeheerplan Stedelijk water 2019-2026 is vastgelegd welke hoeveelheid baggerspecie verwacht wordt die vrij gaat komen uit de watergangen en welke middelen nodig zijn voor het verwijderen, verwerken en afvoeren hiervan. Samen met het waterschap wordt een meerjarenprogramma opgesteld en waar mogelijk en doelmatig wordt de samenwerking opgezocht op projecten te combineren.

De storting in de voorziening baggeren bedraagt € 84.025. De jaarlijkse kosten opgenomen in het kostendekkingsplan bedragen € 161.875.

Baggerbeheerplan landelijk gebied

Net als voor het stedelijk gebied dient er voor de baggerwerkzaamheden in het buitengebied ook een beheerplan te worden opgesteld. In samenwerking met het waterschap zal inzichtelijk worden gemaakt om welke werkzaamheden het gaat, welke hoeveelheid baggerspecie er vrij gaat komen en hoe wordt omgegaan met de ontvangstplicht. De wijze van ontvangen heeft direct relatie met het overgaan naar ecologisch maaibeheer en zal andere maatregelen vergen dan voorheen.

Paragraaf financiering